

การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

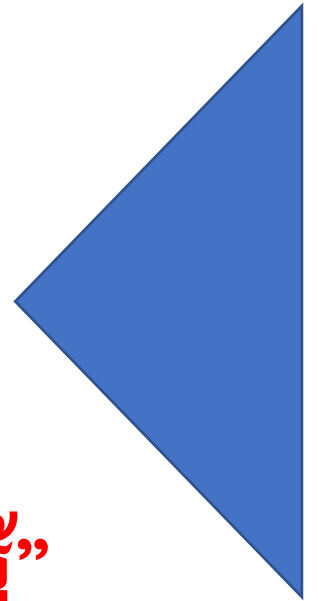
ดร.นฤภพ ชันทับไทย

ผู้อำนวยการ โรงเรียนศึกษานารีวิทยา

ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

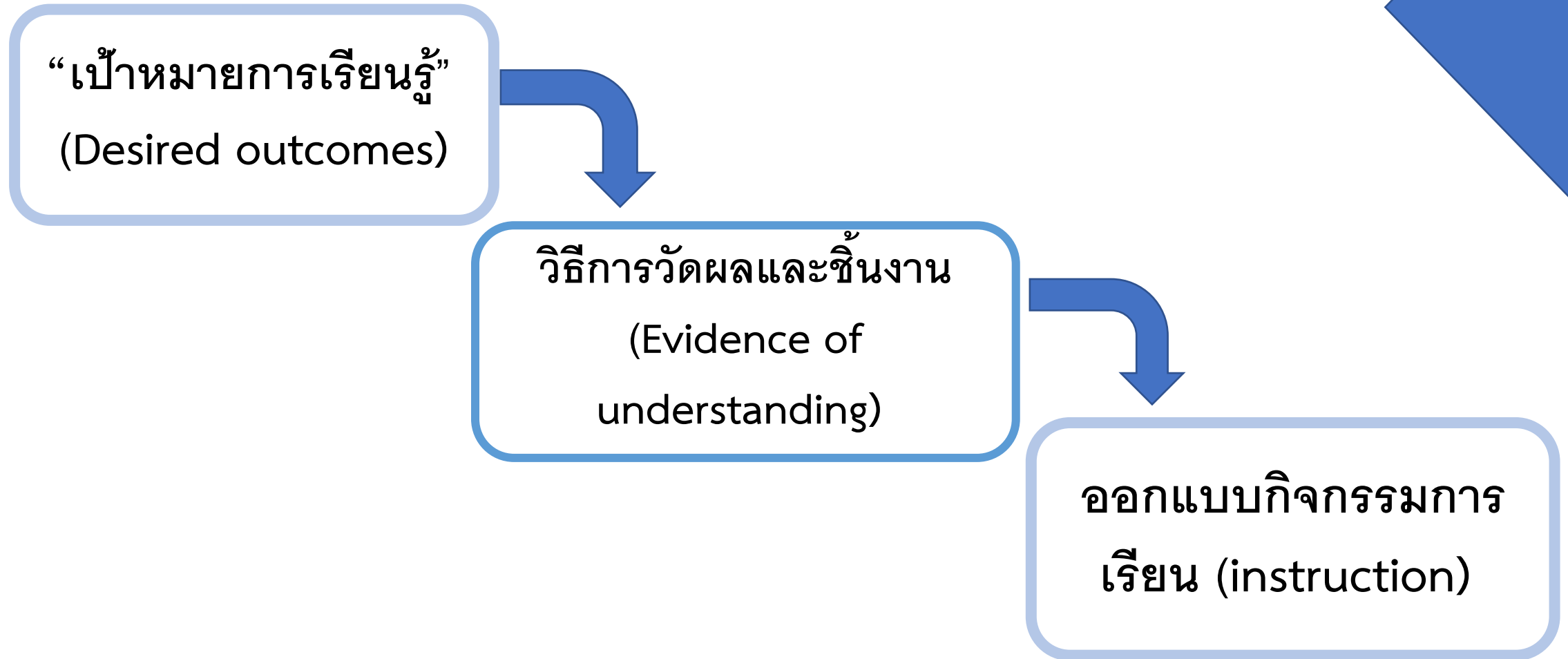
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

การออกแบบการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ (Backward Design)

เป็นวิธีการออกแบบการเรียนการสอนที่เอา **“เป้าหมายการเรียนรู้”**
(Desired outcomes) เป็นตัวตั้ง กำหนด **“วิธีการวัดผลและชิ้นงาน”** **(Evidence of understanding)** ที่สามารถใช้เป็นการบอกว่าคุณเรียนได้บรรลุผลการเรียนรู้ หลังจากนั้น **“ออกแบบกิจกรรมการเรียน”** **(instruction)** เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างชิ้นงานที่ระบุได้

การออกแบบการเรียนรู้การสอนแบบย้อนกลับ (Backward Design)

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....

หน่วยการเรียนรู้ที่..... ชื่อหน่วย..... เรื่อง.....
รายวิชา รหัสวิชา..... ระดับชั้น..... เวลา.....คาบ
กลุ่มสาระการเรียนรู้..... ภาคเรียนที่..... โรงเรียนศึกษานารีวิทยา

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด(ตามหลักสูตรแกนกลาง)

- 1.1
- 1.2

2. สาระสำคัญ

.....
(วิเคราะห์หาคำสำคัญในตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ว่าต้องการให้นักเรียน รู้อะไร ทำอะไรได้ แล้วทำการสังเคราะห์เป็นแก่นความรู้ เรียกว่า สาระสำคัญ)

(สำหรับรายวิชาเพิ่มเติม)

1. ผลการเรียนรู้

- 1.1
- 1.2
- 1.3

3. จุดประสงค์การเรียนรู้ (ต้องมาจากตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้/ต้องระบุพฤติกรรมให้ชัดเจนสามารถวัดได้)

3.1 ด้านความรู้ (Knowledge)

- 1.
- 2.

3.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ (Process)

- 1.
- 2.

3.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude) (1 แผนไม่จำเป็นต้องครบทุกข้อ แต่ 1 รายวิชาต้อง

ครบ 8 ข้อ)

- รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ อยู่อย่างพอเพียง ซื่อสัตย์สุจริต มุ่งมั่นในการทำงาน
- มีวินัย รักความเป็นไทย ใฝ่เรียนรู้ มีจิตสาธารณะ
- อื่น.....

4. ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (1 แผนไม่จำเป็นต้องครบทุกข้อ แต่ 1 รายวิชาต้องครบ 5 ข้อ)

- ความสามารถในการสื่อสาร :
- ความสามารถในการคิด :
- ความสามารถในการแก้ปัญหา :
- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต :
- ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี :

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

5. ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนตามหลักสูตรมาตรฐานสากล

- เป็นเลิศวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด
 ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

6. บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- หลักความพอประมาณ :
 หลักความมีเหตุผล :
 หลักภูมิคุ้มกัน :
 เงื่อนไขความรู้ :
 เงื่อนไขคุณธรรม :

7. ชิ้นงาน/ภาระงาน

1.
 2.

8. กิจกรรมการเรียนรู้ (คาบที่.....)

- ชี้นำ

.....

- ชี้อสอน

.....

- ชี้นสรุป

ผู้สอนอาจจัดกิจกรรมตามรูปแบบทฤษฎี
การเรียนรู้/วิธีสอน/กระบวนการจัดการ
เรียนรู้/เทคนิคการสอน/เทคนิคการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ อย่างหลากหลายตาม
ความเหมาะสม

9. สื่อ/วัสดุอุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้ (กำหนดให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและกิจกรรมการเรียนรู้)

9.1 สื่อ

1.
 2.

9.2 วัสดุอุปกรณ์

1.
 2.

9.3 แหล่งเรียนรู้

1.
 2.

10. การวัดผลและประเมินตัวชี้วัด (การวัดและประเมินผลตามจุดประสงค์)

วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
การทำแบบฝึกหัด	แบบฝึกหัด	นักเรียนร้อยละ..... สามารถ.....ได้
การสังเกต	สังเกต	นักเรียนร้อยละ มีทักษะ กระบวนการทั้ง ... ข้อ (Process)
การส่งการบ้าน	การบ้าน	นักเรียนร้อยละ

11. ความคิดเห็น (รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ/ผู้บริหารฯ/หัวหน้ากลุ่มสาระฯ/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย)

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

วันที่.....

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ชื่อหน่วย การใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอและแบ่งปันข้อมูลอย่างปลอดภัย

เรื่อง การใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอ

รายวิชา เทคโนโลยี 5 รหัสวิชา ว 33281

ระดับชั้น ม.6 เวลา 2 คาบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้คอมพิวเตอร์

ภาคเรียนที่ 1/2565

โรงเรียนศึกษานารีวิทยา

1. ผลการเรียนรู้

ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอและแบ่งปันข้อมูลอย่างปลอดภัย มีจริยธรรม และวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต อาชีพ สังคม และวัฒนธรรม

2. สาระสำคัญ

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอ หมายถึง การนำความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการนำเสนอข้อมูล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ และจดจำเนื้อหาข้อมูลที่น่าเสนอได้ โดยการนำเสนอด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบของ การเขียนบล็อก

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 ด้านความรู้ (Knowledge)

สามารถนำความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการนำเสนอข้อมูล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ และจดจำเนื้อหาข้อมูลที่น่าเสนอได้ โดยการนำเสนอด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ในรูปแบบของการเขียนบล็อก

3.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ (Process)

สามารถเรียนรู้และปฏิบัติงาน (สร้างบล็อก) โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายในการสร้างองค์ความรู้ได้อย่างเหมาะสม

3.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude)

- รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ อยู่อย่างพอเพียง ซื่อสัตย์สุจริต มุ่งมั่นในการทำงาน
 มีวินัย รักความเป็นไทย ใฝ่เรียนรู้ มีจิตสาธารณะ
 อื่น.....

4. ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร : นักเรียนสามารถเขียนบล็อกลงสื่อสังคมออนไลน์ได้
 ความสามารถในการคิด : นักเรียนสามารถคิดเนื้อหาที่จะเขียนบล็อกได้
 ความสามารถในการแก้ปัญหา : นักเรียนสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม
 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต : นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและปลอดภัย
 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี : นักเรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นและสร้างสรรค์ผลงาน(บล็อก)ได้

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

5. ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนตามหลักสูตรมาตรฐานสากล

- เป็นเลิศวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด
 ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

6. บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- หลักความพอประมาณ :ทำงานให้เหมาะสมกับเวลา
 หลักความมีเหตุผล :ผู้เรียนได้รับความรู้ตรงตามผลการเรียนรู้ของรายวิชา ผู้เรียนมี
คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนมุ่งมั่นในการทำงานรักความเป็นไทย
อยู่อย่างพอเพียง
 หลักภูมิคุ้มกัน :มีทักษะกระบวนการปฏิบัติ การคิด
 เงื่อนไขความรู้ :วิธีการปฏิบัติ หลักการปฏิบัติ การนำเสนองานกลุ่ม กระบวนการ
สืบค้นข้อมูล
 เงื่อนไขคุณธรรม :มีวินัยในการเรียน มุ่งมั่นในการทำงาน ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความ
รับผิดชอบต่อการทำงานกลุ่ม มีความสามัคคี

7. ชิ้นงาน/ภาระงาน

1. ใบงาน
2. ชิ้นงานบล็อก

8. กิจกรรมการเรียนรู้(คาบที่5-6)

ชั่วโมงที่ 1-2

● ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบว่าเมื่อจบการเรียนรู้ในคาบนี้แล้ว จะมีความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอ เพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอในเรื่องของการสร้างบล็อกได้

2. ครูนำตัวอย่างการเขียนบล็อก จำนวน 2 บล็อก ที่มีความแตกต่างกันมาให้ให้นักเรียนดู แล้วครูถามนักเรียนว่า ทั้งสองแบบนี้เป็นบล็อกประเภทอะไร มีความแตกต่างกันอย่างไร และนักเรียนคิดว่าบล็อกทั้งสองแบบนี้เทคนิคชนิดใด และโปรแกรมใดในการสร้างสรรค์ขึ้นมา จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายหาคำตอบ ครูนำคำตอบของนักเรียนมาสรุปเชื่อมโยงสู่หัวข้อที่จะมาเรียนเรื่อง การสร้างบล็อก

3. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนการใช้เครื่องมือในโปรแกรมสร้างบล็อก และเปิดโอกาสให้นักเรียนถามเรื่องที่ยังสงสัยเกี่ยวกับการใช้คำสั่งในการสร้างบล็อก เพื่อสร้างชิ้นงาน

● ชั้นการสอน/กิจกรรม

1. ครูแจก ใบความรู้ และใบงานที่ 1 เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอ พร้อมอธิบายให้นักเรียนทราบถึงรายละเอียดและขั้นตอนการปฏิบัติ

2. นักเรียนแต่ละคนฝึกเขียนบล็อก ในใบงานที่ 1 โดยครูคอยให้คำแนะนำ

3. ครูให้นักเรียนส่งชิ้นงานบล็อก ผ่านทาง Google Classroom

● ชั้นสรุป

1. ครูแสดงผลงานของนักเรียนแต่ละคน พร้อมให้นักเรียนร่วมกันเสนอแนะและอภิปรายผลงานของตนเองและเพื่อน

2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอ จากนั้นครูยกย่อง ชมเชยนักเรียนที่มีผลงานดีเด่น และให้กำลังใจนักเรียนทุกคนในการสร้างสรรค์งาน บล็อก ให้สำเร็จในภารกิจต่อไป

3. ครูมอบหมายให้นักเรียนฝึกปฏิบัติใช้เครื่องมือต่างๆ และสืบค้นเทคนิคพิเศษต่างๆ ในการสร้างสรรค์งานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอ และนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในชั้นเรียนในคาบต่อไป

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

9. สื่อ/วัสดุอุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

9.1 สื่อ

1. สื่อการสอน เรื่องการสร้างบล็อก
2. ใบความรู้

9.2 วัสดุอุปกรณ์

1. คอมพิวเตอร์
2. โปรเจคเตอร์

9.3 แหล่งเรียนรู้

1. อินเทอร์เน็ต
2. ห้องคอมพิวเตอร์

10. การวัดผลและประเมินตัวชี้วัด

วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
การทำแบบฝึกหัด/ใบงาน	แบบฝึกหัด แบบประเมินใบงาน	นักเรียนร้อยละ 80 สามารถทำ แบบฝึกหัด/ใบงานได้
การสังเกต การทำงาน	แบบประเมินการปฏิบัติ แบบประเมินผลชิ้นงาน	นักเรียนร้อยละ 80 มีทักษะ กระบวนการทั้ง 3 ข้อ (Process)
การส่งการบ้าน	การบ้าน	นักเรียนร้อยละ 80 ส่งการบ้าน

11. ความคิดเห็น (รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ/ผู้บริหารฯ/หัวหน้ากลุ่มสาระฯ/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย)

.....

สิ่งที่ควรตระหนักสำหรับการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ ๖.PA

01 ธรรมชาติ

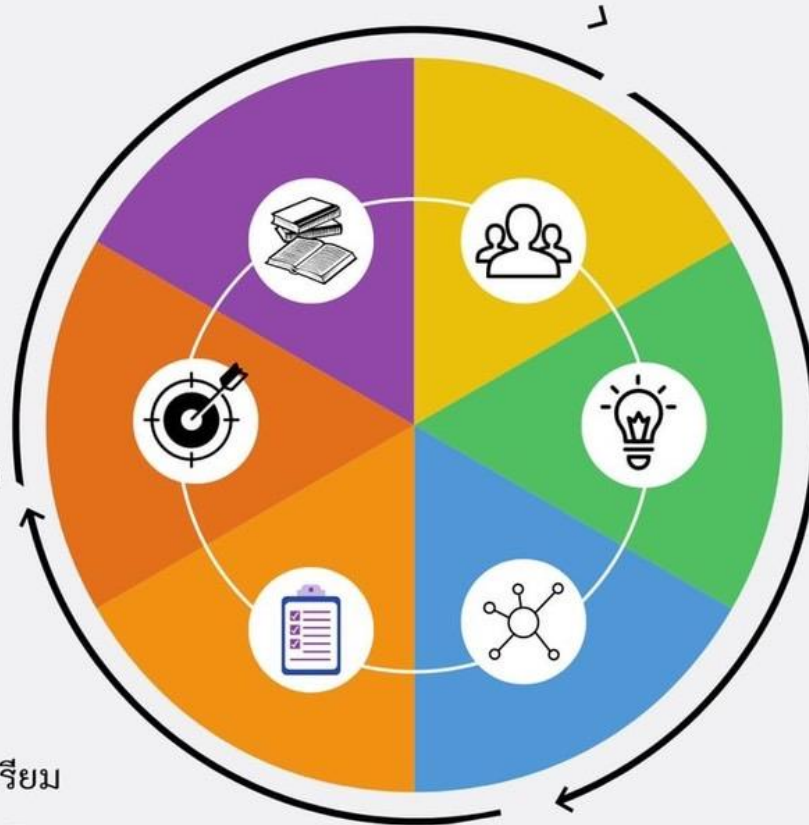
ธรรมชาติของแต่ละกลุ่มสาระ
การเรียนรู้

02 เป้าหมาย

เป้าหมายที่ต้องการให้นักเรียนเกิด
ภายใน 1 ชั่วโมง

03 วางแผนการสอน

วางแผนการสอนใน 1 ชั่วโมง เตรียม
อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนให้พร้อม

04 องค์ประกอบ

เขียนแผนตามองค์ประกอบของแผน
ตามขั้นตอนการสอนที่เราสนใจ

05 องค์ประกอบที่ 1

พฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน /
พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แสดงออก
ตามพฤติกรรมบ่งชี้จำนวน 8 ข้อ

06 องค์ประกอบที่ 2

ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่แสดงออก
ตามพฤติกรรมบ่งชี้จำนวน 4 ข้อ

ข้อสังเกต : ความต่อเนื่อง ความเป็นธรรมชาติ และพฤติการเรียนรู้ที่แสดงออกตามเกณฑ์ทั้ง 12 ข้อต้องชัดเจน

ตัวชี้วัดที่ 1
ผู้เรียนสามารถเข้าถึงและเข้าใจ
สิ่งที่เรียน

- เนื้อหาถูกต้อง
- ออกแบบเหมาะสม
- ใช้สื่อประกอบ

ตัวชี้วัดที่ 2
ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยง
ความรู้เดิมกับการเรียนรู้ใหม่

- มีการทบทวน
- การเข้าถึงผู้เรียน
- ช่วยเหลือผู้เรียนที่ยังไม่พร้อม

ตัวชี้วัดที่ 3
ผู้เรียนสร้างความรู้เอง
จากการเรียนรู้

- ออกแบบกิจกรรมเหมาะสมกับวัย
- ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ
- ผู้เรียนสรุปความรู้ด้วยตนเอง

ตัวชี้วัดที่ 4
ผู้เรียนได้รับการกระตุ้น
และเกิดแรงจูงใจ

- กิจกรรมเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน
- กิจกรรมท้าทายกับวัยของผู้เรียน
- ผู้เรียนได้นำเสนอข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น

ด้านที่ 1
**ทักษะการ
จัดการเรียนรู้**

ตัวชี้วัดที่ 5
ผู้เรียนได้รับการพัฒนา
ทักษะจากการเรียนรู้

- ได้ฝึกทักษะครบตามจุดประสงค์
- บูรณาการทักษะต่างๆสู่การปฏิบัติ
- ได้แก้ปัญหาคือใหม่

ตัวชี้วัดที่ 6
ผู้เรียนได้รับสะท้อนกลับ
เพื่อปรับปรุงการเรียนรู้

- ค้นหาข้อผิดพลาดในการเรียนรู้
- ประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย
- สะท้อนข้อผิดพลาดให้กับผู้เรียน

ตัวชี้วัดที่ 7
ผู้เรียนได้รับพัฒนาการเรียนรู้
ในบรรยากาศที่เหมาะสม

- ใช้ภาษาที่เหมาะสมในการจูงใจ
- กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจ
- ใช้สื่อประกอบที่กระตุ้นความสนใจ

ตัวชี้วัดที่ 8
ผู้เรียนสามารถกำกับกับการเรียนรู้
และเรียนรู้ด้วยตนเอง

- มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย
- มีการประเมินตนเองระหว่างเรียน
- ได้รับการกระตุ้นให้ศึกษาเพิ่มเติม

Presented by
Mr.Phachon

ด้านที่ 2

ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

Presented by
Mr.Phachon

O-L-E

- เป็นไปตามเป้าหมาย
- เหมาะสมกับวัย
- สอดคล้องกับบริบท
- เกิดจากผู้เรียน
- เหมาะสม คุ่มค่า

Basic
Skills

- สื่อสาร
- นำเสนอ
- ทักษะการใช้เครื่องมือ
- ทำได้คล่องแคล่ว
- ออกแบบน่าสนใจ

Cognitive
Abilities

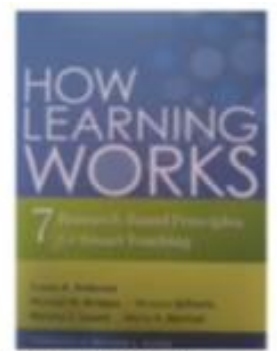
- คิดเชิงนวัตกรรม
- คิดเชื่อมโยง
- การสืบเสาะ
- คิดเชิงเหตุผล
- คิดเชิงระบบ

Cross-
functional
Skills

- ทักษะกระบวนการ
- ทักษะทางสังคม
- ทักษะการจัดการ
- ทักษะเฉพาะทาง
- ทักษะการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน

Performance ของครูดูจากอะไร

How
Learning
Works

7 Research-Based Principles for Smart Teaching

Susan A. Ambrose et al. (2012)

ทักษะการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน

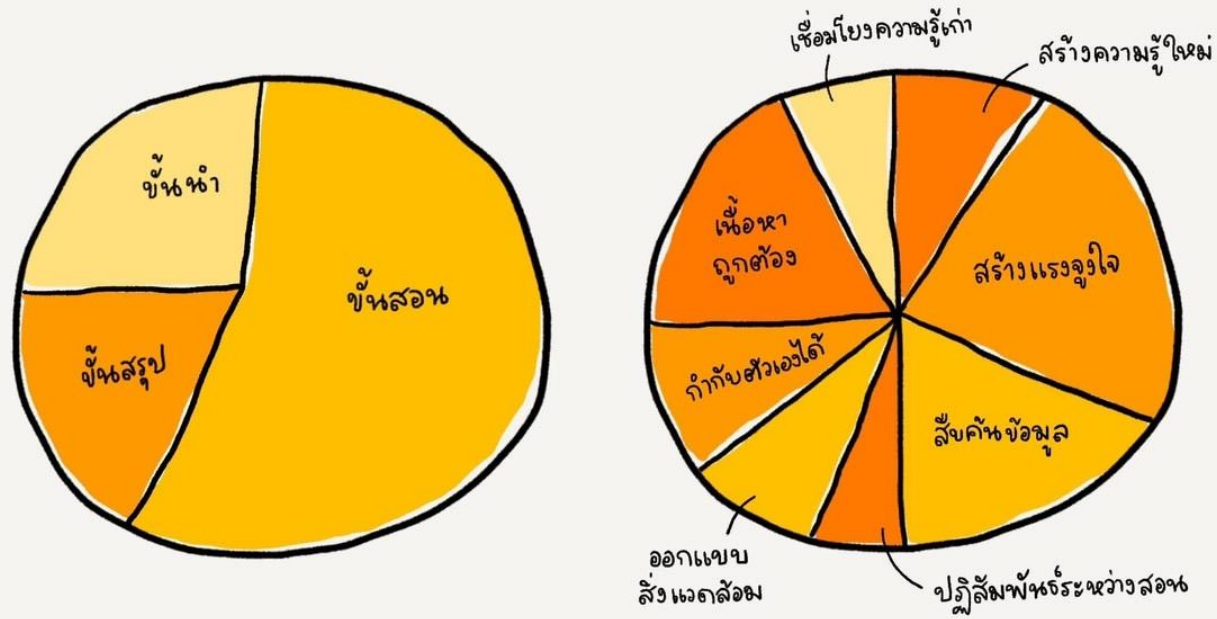
- เข้าถึงและเข้าใจสิ่งที่เรียน
- เชื่อมโยงความรู้เดิม ประสบการณ์เดิม ไปสู่ "การเรียนรู้" ใหม่
- สร้างความรู้ ประสบการณ์ใหม่จากการเรียนรู้
- กระตุ้นแรงจูงใจในการเรียนรู้
- พัฒนาทักษะ ความเชี่ยวชาญ จากการเรียนรู้
- ให้อุปกรณ์สะท้อนกลับ
- พัฒนาระบบการสื่อสารการเรียน
- ฝึกการกำกับกับการเรียนรู้ และการนำตนเอง

ผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียน ตามวัยและลักษณะผู้เรียน

- เป็นผลจากการจัดการเรียนรู้ของครู
- สร้างทักษะพื้นฐาน (Basic skill)
- ใช้ความสามารถในการเรียนรู้ (Cognitive ability)
- ได้บูรณาการทักษะในการทำงาน (Cross functional skill)

เปลี่ยนการสอน. ไปสู่. การเรียนรู้

50 นาทีของเรา **ไม่เท่ากัน**

ข้อควรคำนึง และพึงทำความเข้าใจ

1. ทำอย่างไรการบันทึกคลิปการสอน ถึงจะไม่ให้เป็นการข่มถ่ายทำกับนักเรียน
2. ทำอย่างไรครูผู้สอนจะไม่มุ่ง พุ่งเป้าไปที่นักเรียนห้องเก่ง เพื่อบันทึกคลิปการสอน

